

Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19708>

Öz

Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i (DÇÖSÖ), lise ö?rencileri taraf?ndan kullan?lan ders çal??ma al??kan?klar?n? ve ö?renme stratejileri çe?itlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis **psikometrik** bir araçtır. 2015 y?l?nda Kutlu, Yap?c? ve Korkmaz taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? etkileyen bili?sel ve meta-bili?sel süreçleri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türk e?itim sistemi ba?lam?nda ö?rencilerin öz-düzenleme ve kaynak yönetimi becerilerini belirlemede önemli bir bo?lu?u doldurmaktadır.

Bu geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?i ve güvenilirlik düzeylerini ortaya koyarak, e?itim ara?t?rmac?lar? ve rehberlik uzmanlar? için güvenilir bir de?erlendirme araç? sunmuştur. Ölçek, ö?rencilerin ders çal??ma süreçlerine dair detayl? ve çok boyutlu bir profil ç?karmay? mümkün k?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ders çal??ma stratejileri, lise ö?rencileri, ö?renme stratejileri, akademik ba?ar?, öz-düzenleme, psikolojik ölçme.

Yazarlar

O?uz Kutlu, Adnan Yap?c?, ?erife Korkmaz.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **lise düzeyindeki ö?rencilerin** ders çal??ma ve ö?renme süreçlerinde kulland?klar? spesifik stratejileri ve davran?? kal?pları?n? nicel olarak belirlemektir. Bu belirleme, ö?rencilerin hangi stratejileri etkili kulland???n? veya hangi alanlarda deste?e ihtiyaç duydu?unu ortaya ç?karmak için kritik öneme sahiptir.

Araç, e?itimcilerin ve rehberlik servislerinin, ö?rencilerin bireysel ihtiyaçlarına yönelik ki?iselle?tirilmis müdahale programlar? geli?tirmesine olanak tan?maktadır. Ayr?ca, ölçek, ö?renme stratejilerinin akademik performans üzerindeki etkilerini inceleyen bilimsel ara?t?rmalara veri sa?lamak üzere tasarlanm??tır.

Yap?

Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i, ö?rencilerin hem bili?sel hem de davran??sal düzeydeki ö?renme yakla??mları?n? ölçen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Bu yap? genellikle a?a??daki temel bile?enleri içermektedir:

Bili?sel Stratejiler: Not alma, tekrar etme, özetleme ve bilgiyi organize etme gibi do?rudan ö?renmeyi destekleyen zihinsel faaliyetler.

Meta-Bili?sel Stratejiler: Ö?renme sürecini planlama, izleme ve de?erlendirme (öz-düzenleme) yetene?i.

Kaynak Yönetimi: Zaman yönetimi, çal??ma ortam?n? düzenleme ve yard?m arama (akran veya ö?retmen deste?i) gibi çevresel ve sosyal kaynaklar? kullanma becerileri.

Ölçek, bu stratejilerin her birinin ö?renci taraf?ndan ne s?kl?kla ve ne kadar etkili kullan?ld???n? belirleyerek, ö?renme profillerinin detayl? analizini sa?lar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, arac?n ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla çe?itli **geçerlik** analizleri yürütülmü?tür. Çal??mada özellikle yap? geçerli?i üzerinde durulmu?tur.

Yap? geçerli?ini kan?tlamak için faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlarla tutarlıl???n? göstermeyi amaçlam??t?r. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in kuramsal temellerle uyumlu, çok faktörlü bir yap?y? destekledi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ö?rencilerin cevaplar?n?n zaman içinde ve farklı ko?ullar altında tutarlı olup olmad???n? de?erlendirmek için incelenmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, iç tutarlılık katsayılar? (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve arac?n güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? i?aret etmektedir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in lise ö?rencilerinin ö?renme stratejilerini istikrarlı bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçe?in altında yatan boyutlar? ke?fetmek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanm??t?r. AFA, ölçek maddelerinin hangi alt faktörler altında topland???n? ve bu faktörlerin ö?renme stratejileri yap?s?yla ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemi?tir.

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in birden fazla alt boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu boyutlar, ö?rencilerin zaman yönetimi, not alma teknikleri, motivasyonel stratejiler ve s?nav haz?rlık

yakla??mlar? gibi spesifik strateji kümelerini temsil etmektedir. Faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçe?in yap?sal netli?ini desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle Likert Tipi Derecelendirme (Ö?rencinin stratejiyi kullanma s?kl??n? veya derecesini belirtmesine olanak tan?yan format).

Language Available: Türkçe

Population Group: Lise Ö?rencileri

Age Group: Tipik olarak 14-18 ya? aras?.

Population Details: Türkiye'deki lise kademesinde ö?renim gören gençler üzerinde standardizasyon ve geli?tirme çal??malar? yap?lm??tr.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Ö?renme stratejileri, **psikometrik ölçüm**, öz-düzenleme, lise, ders çal??ma al??kanlıklar?, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar O?uz Kutlu için: okutlu@cu.edu.tr

Correspondence Address: Çukurova Üniversitesi (Tahmini, ileti?im adresine dayanarak).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in yay?nland??? y?I **2015**'tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlara at?f yap?lmas? ?art?yla mümkündür. Ölçe?in tam kullan?m ko?ullar? ve izin süreçleri için sorumlu yazar O?uz Kutlu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Kutlu, M.,O., Yap?c?, A.,ve Korkmaz, ?. (2015). Lise ö?rencileri için bir ders çal??ma ve ö?renme stratejileri ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *International Multilingual Journal of Contemporary Research*, 3 (2), 27-32.

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [ders-calisma-ve-ogrenme-stratejileri-olcegi-toad.pdf](#)

Ders Çal??ma ve Ö?renme Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM